

послуг з ЄС, завершенням інтеграції до європейської роумінгової зони. Запровадження методології DESI дозволить оцінити прогрес України на шляху приєднання до цифрового середовища ЄС.

Список використаних джерел:

1. 2030 Digital Compass: the European way for the Digital Decade.: European Commission, 2021. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0118>.
2. Кульчицький І., Ночвай В., Олексюк Л., Приходько О., Корявець М. Інтеграція України до Єдиного цифрового ринку Європейського Союзу: виклики, можливості та бар'єри. Доповідь УС ПГС Україна-ЄС, 2023. URL: https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/files/digital_single_market_ua_side_uk.docx.
3. Бетлій О., Бутін А., Кравчук В., Юхименко Ю. Прогрес України в інтеграції до ринку послуг ЄС. ІЕД, 13.02.2025. URL: <https://www.slideshare.net/slideshow/ss-a4f6/275786319>.

Канд. екон. наук Дон О. Д., Васюченко А. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**УКРАЇНА В МІЖНАРОДНІЙ ТОРГІВЛІ ПОСЛУГАМИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ**

У сучасному світі міжнародна торгівля послугами відіграє важливу роль у забезпеченні економічного зростання та розвитку міжнародного партнерства. Проте глобальна нестабільність, яка спричинена переважно політичними, економічними та фінансовими кризами, створює серйозні перешкоди для її подальшого розширення. Новітні й непередбачувані виклики, пов'язані з геополітичними ризиками та геоекономічними потрясіннями, ускладнюють умови ведення бізнесу, суттєво змінюють динаміку і структуру світової торгівлі товарами і послугами. Україна має значні можливості для розвитку експорту послуг на міжнародному рівні. Це зумовлено рядом ключових факторів: високим рівнем кваліфікації робочої сили, вигідним географічним розташуванням та достатньо розвиненою інфраструктурою. Основні сегменти експорту включають транспортні, інформаційно-технологічні, професійні та ділові послуги. Попри зростаючий

експорт у 2020–2021 рр., ситуація значно змінилася через широкомасштабне вторгнення в Україну, що суттєво вплинуло на зниження обсягів експорту послуг, тоді як їхній імпорт почав зростати. Як наслідок, сальдо зовнішньої торгівлі послугами України виявилось негативним і становило 776 млн. дол США (рис. 1).

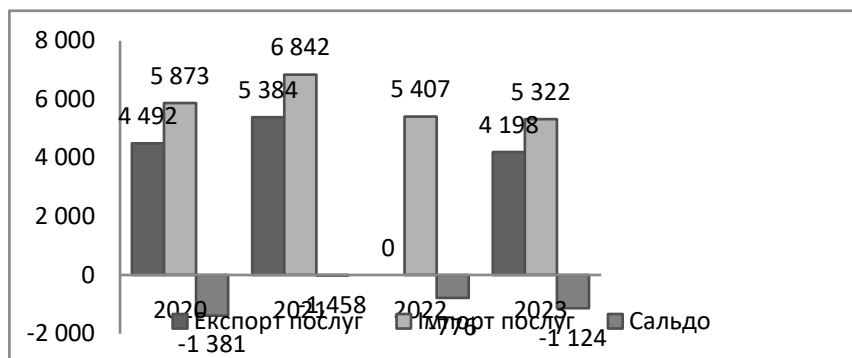

Рис. 1. Динаміка експорту та імпорту послуг України, млн дол США [2]

На основі аналізу динаміки торгових показників України можна відзначити такі тенденції:

- до 2021 р. спостерігалось поступове збільшення обсягів як експорту так й імпорту послуг;
- у 2022 р. експортні обсяги скоротилися через негативний вплив війни, що призвело до нестабільності в економічних відносинах з міжнародними партнерами;
- у 2023 р. негативні наслідки війни продовжили позначатися на зовнішній торгівлі, що призвело до подальшого зниження обсягів експорту послуг та збільшення імпорту послуг.

Однією з ключових проблем є політична і економічна невизначеність, яка стримує іноземних партнерів від розширення співпраці з українськими компаніями у сфері послуг. Крім того, воєнні події завдають значної шкоди інфраструктурі, що значне впливає на можливість надання багатьох видів послуг на міжнародному ринку.

Щодо основних викликів, то, на нашу думку, головними є:

- 1) глобальна економічна нестабільність, яка ускладнює прогнозування ринкової ситуації;
- 2) військові події, що, на жаль, тривають, негативно впливають на стан бізнес-середовища;
- 3) дефіцит інвестицій у сферу послуг;
- 4) корупційні ризики, які ускладнюють залучення нових міжнародних партнерів.

Але, не зважаючи на це, Україна має потенціал для подальшого розвитку міжнародної торгівлі послугами. Успішне подолання викликів можливе за умов залучення інвестицій, підтримки стратегічного партнерства з іншими країнами тощо.

Список використаних джерел:

1. Мікула Н. Міжнародна торгівля України послугами: сучасний стан і перспективи розвитку. 2019. № 6. С. 33–48.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

Канд. екон. наук Дон О. Д., Ликов М. Д.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ МОДЕЛЕЙ В ГЛОБАЛЬНИХ УМОВАХ

Сучасні глобальні виклики стають рушійною силою трансформації національних економік, зумовлюючи необхідність адаптації до нових умов функціонування у глобальному середовищі. Протягом останніх років технологічний прогрес, що активно сприяє цифровізації виробництва та послуг, виступає ключовим фактором глобалізації. Станом на 2023 р., світові витрати на цифрову трансформацію зросли приблизно на 20%, що свідчить про зростаючу роль інформаційних технологій у розвитку економік країн.